Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2025/1914

19.9.2025

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2025/1914

av den 18 september 2025

om ändring av förordningarna (EU) 2021/1058 och (EU) 2021/1056 vad gäller särskilda åtgärder för att hantera strategiska utmaningar i samband med halvtidsöversynen

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 175, 177, 178 och 322,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([1]),

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ([2]),

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ([3]), och

av följande skäl:

(1) Under de senaste åren har den geopolitiska dynamiken präglats av djup osäkerhet, vilket medför ett behov för en grundlig omprövning av unionens strategiska oberoende och resiliens och skydd av demokratiska principer och rättsstatens principer, vid sidan av de utmaningar som följer av den gröna, sociala och tekniska omställningen. Dessa parallella omställningar visar på det akuta behovet av att överbrygga innovationsklyftan, påskynda insatserna för utfasning av fossila bränslen för att stärka den ekonomiska konkurrenskraften och minska det externa beroendet genom att diversifiera leveranskedjorna, öka inhemskt producerad grön energi och investera i kritiska sektorer.

(2) Sammanhållningspolitiken är unionens viktigaste investeringsinstrument inom den fleråriga budgetramen, och driver på riktade investeringar som bidrar till ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, i enlighet med artikel 3.3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) och artikel 174 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), och hanterar samtidigt nya utmaningar. Halvtidsöversynen har också som mål att följa partnerskapsprincipen och principen om flernivåstyre för att se till att sammanhållningspolitiken genomförs på ett effektivt, regionalt och medborgarinriktat sätt. All omfördelning inom ramen för halvtidsöversynen bör därför genomföras i enlighet med den europeiska uppförandekoden för partnerskap ([4]).

(3) Den rättsliga ramen för de sammanhållningspolitiska programmen föreskriver en halvtidsöversyn 2025. Den medför en unik möjlighet att ändra inriktning på programmen för att ta itu med nya utmaningar och möjligheter, att påskynda genomförandet och att göra dem mer effektiva för att hantera både gamla och nya unionsprioriteringar, utan att det påverkar andra unionsrättsakter eller nästa fleråriga budgetram.

([1]) EUT C, C/2025/3197, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3197/oj.
([2]) EUT C, C/2025/3474, 16.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3474/oj.
([3]) Europaparlamentets ståndpunkt av den 10 september 2025 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 18 september 2025.
([4]) Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 240/2014 av den 7 januari 2014 om den europeiska uppförandekoden för partnerskap inom ramen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna (EUT L 74, 14.3.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/240/oj).

(4) Med hänsyn till betydelsen av övergripande nödvändiga villkor som gäller för alla de specifika målen samt de kriterier som behövs för att bedöma om de är uppfyllda, i den mening som avses i artikel 15.1 andra stycket i och bilaga III till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 ([5]), för att uppnå en ändamålsenlig och effektiv användning av det samlade unionsstöd som beviljas genom dessa unionsfonder och behovet av att säkerställa den ändamålsenliga verkan av dessa unionsfonder, bör de belopp som överstiger det flexibilitetsbelopp som avses i artikel 86.1 andra stycket i den förordningen, och som motsvarar de specifika mål som är föremål för en negativ bedömning av kommissionen på grundval av tillämpningen av dessa övergripande nödvändiga villkor, inte bli föremål för någon programändring eller överföring baserat på de nya prioriteringar och den nya flexibilitet som införs genom de ändrade bestämmelser som föreskrivs i den här förordningen. En sådan proportionell åtgärd utgör ett nödvändigt incitament med syftet att säkerställa att medlemsstaternas lagstiftning och praxis fortsatt uppfyller de övergripande nödvändiga villkoren och att de utgifter som täcks av unionsfonderna uppfyller unionens mål.

Eftersom Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2092 ([6]) är horisontellt tillämplig bör samma krav bör gälla för belopp som motsvarar åtaganden som dragits tillbaka genom åtgärder som antagits på grundval av den förordningen. Belopp inom det flexibilitetsbelopp som avses i artikel 86.1 andra stycket i förordning (EU) 2021/1060, och som motsvarar de specifika mål som är föremål en negativ bedömning av kommissionen på grundval av tillämpningen av de övergripande nödvändiga villkoren kan bli föremål för en programändring eller överföring på grundval av nya prioriteringar, förutsatt att sådana nya prioriteringar är förenliga med de övergripande nödvändiga villkoren.

(5) I sitt meddelande av den 29 januari 2025 *En konkurrenskraftskompass för EU* och sitt meddelande av den 26 februari 2025 *Given för en ren industri: en gemensam färdplan för konkurrenskraft och fossilfrihet* och den åtföljande handlingsplanen för överkomliga energipriser lade kommissionen fram en konkret väg för Europa att återfå sin konkurrenskraft och säkra hållbart välstånd. Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Sammanhållningsfonden, inrättade genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1058 ([7]), stöder redan investeringar för klimatmål i enlighet med förordning (EU) 2021/1060. Medlemsstaterna bör dock öka sina ansträngningar för att säkerställa att utfasningen av fossila bränslen fungerar som en drivkraft för tillväxt för europeiska industrier och europeiska medborgares välstånd, bland annat genom att öka stödet till ren teknik och omställningen till ren energi, investera i energiinfrastrukturprojekt som kan säkerställa en riktig energiunion och stödja utfasningen av fossila bränslen i produktionsprocesser och produkter.

(6) Mot bakgrund av den unika geopolitiska instabiliteten och unionens behov av att säkerställa sitt eget försvar och sin civila beredskap bör sammanhållningspolitiska medel snabbt mobiliseras för att direkt stödja investeringar i försvarsförmåga och civil säkerhet. Det är därför nödvändigt att skapa nya specifika mål för stöd från Eruf och Sammanhållningsfonden för att finansiera industriell kapacitet inom försvarssektorn och möjliggöra investeringar i resilient försvarsinfrastruktur eller infrastruktur med dubbla användningsområden, inbegripet i syfte att främja militär rörlighet och öka den civila beredskapen, däribland cybersäkerhet och civil säkerhet som inte nödvändigtvis är kopplade till rörlighet, i linje med dessa fonders tillämpningsområde och principen *om att inte orsaka betydande skada* och i samarbete med regionala och lokala myndigheter. Dessutom bör det vara möjligt att stödja civil beredskap som en del av territoriella och lokala utvecklingsstrategier. Industriell kapacitet för att främja försvarsförmåga bör avse teknisk utveckling och produktion av försvarsprodukter och andra produkter för försvarsändamål, så som dessa definieras i rådets förordning (EU) 2025/1106 ([8]), särskilt de som avses i artikel 1 i den förordningen. Medlemsstaterna uppmanas att utnyttja den möjlighet som föreskrivs i den nuvarande rättsliga ramen att frivilligt överföra medel som tilldelats dem inom ramen för delad förvaltning till direkt förvaltade program med försvars- och säkerhetsmål. I detta sammanhang skulle överföringar till anslaget för militär rörlighet inom

([5]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2092 av den 16 december 2020 om en generell villkorlighetsordning för skydd av unionsbudgeten (EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

([7]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1058 av den 24 juni 2021 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden (EUT L 231, 30.6.2021, s. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj).

([8]) Rådets förordning (EU) 2025/1106 av den 27 maj 2025 om inrättande av instrumentet säkerhetsaktion för Europa (Safe) genom förstärkning av europeisk försvarsindustri (EUT L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

ramen för Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) säkerställa samordnade insatser längs de korridorer för militär rörlighet som avses i den gemensamma vitboken om europeisk försvarsberedskap 2030, av den 19 mars 2025, från den höga representanten för utrikes frågor och säkerhetspolitik och kommissionen. När medlemsstaterna stöder sådana investeringar ska de i tillämpliga fall beakta de kriterier för stödberättigande som anges i artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/697 ([9]) och reglerna för stödberättigande i artikel 16 i rådets förordning (EU) 2025/1106 eller de relevanta bestämmelserna i europeiska försvarsindustriprogram. Investeringar i infrastruktur och kapacitet med dubbla användningsområden bör prioriteras.

(7) Unionens östra gränsregioner som gränsar mot Ryssland, Belarus och Ukraina bör ägnas särskild uppmärksamhet och ges exceptionellt stöd på grund av deras unika säkerhetsutmaningar och geopolitiska betydelse. Dessa regioner är särskilt utsatta för externa hot, inbegripet hybridattacker. Den lokala försvarskapaciteten och samhällsresiliensen i dessa regioner måste stärkas, inte bara för att avskräcka från potentiell aggression och skydda Europas säkerhet, utan också för att stödja regional utveckling, främja social sammanhållning, skapa sysselsättning och förbättra levnadsvillkor.

(8) Vid fördelningen och genomförandet av de sammanhållningspolitiska resurser som är inriktade på försvarsrelaterade mål bör medlemsstaterna prioritera projekt som främjar sysselsättning, kompetensutveckling och industriell diversifiering på regional nivå. Särskild tonvikt bör läggas vid att stödja små och medelstora företag och regionala kluster som är verksamma inom teknik med dubbla användningsområden, cybersäkerhet och artificiell intelligens, för att säkerställa att dessa investeringar tjänar unionens strategiska intressen och målet om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.

(9) Investeringar i uppgradering av transportnät för att uppfylla militära krav ger också betydande fördelar när det gäller civil rörlighet, ekonomiska förbindelser och krishanteringsförmåga inom unionen. Sådana investeringar förbättrar den gränsöverskridande infrastrukturen, minskar förekomsten av flaskhalsar, förbättrar beredskapen och bidrar till att göra regioner och kritiska leveranskedjor mer resilienta. Dessutom bidrar transportnav som gör det möjligt att snabbt sätta in räddningstjänster och distribuera viktiga förnödenheter avsevärt till att säkerställa kontinuitet i viktiga funktioner och den nationella säkerheten.

(10) För att snabbt kunna tillföra likviditet för att täcka de mest akuta behoven för investeringar i förbättrad försvarsförmåga och infrastruktur genom att, i synnerhet, prioritera förmågor och infrastruktur med dubbla användningsområden, samt ökad civil beredskap, bör det skapas ytterligare finansieringsmöjligheter. Det är särskilt nödvändigt att föreskriva ytterligare förfinansiering i form av en engångsutbetalning av 20 % av de belopp som planerats enligt sådana särskilda prioriteringar inom relevanta politiska mål för Eruf och Sammanhållningsfonden samt möjligheten att tillämpa en högre medfinansieringsgrad för unionen.

(11) Eruf och Sammanhållningsfonden kan redan, inom sina respektive tillämpningsområden för stödet, stödja investeringar som bidrar till målen för den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP) inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/795 ([10]), som syftar till att stärka Europas tekniska ledarskap. För att skapa ytterligare incitament för investeringar från Eruf och Sammanhållningsfonden på dessa kritiska områden bör begränsningen av deras totala bidrag till dessa prioriteringar hävas, och medlemsstaternas möjlighet att få större förfinansiering för relaterade programändringar bör utvidgas. De prioriteringar som stöder investeringar som bidrar till STEP-målen inom ramen för en begäran om programändring som lämnats in till kommissionen senast den 31 mars 2025 bör få den särskilda förfinansiering i form av en engångsutbetalning som var tillämplig då begäran lämnades in.

([9]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/697 av den 29 april 2021 om inrättande av Europeiska försvarsfonden och om upphävande av förordning (EU) 2018/1092 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([10]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/795 av den 29 februari 2024 om inrättande av den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP), och om ändring av direktiv 2003/87/EG och förordningarna (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 och (EU) 2021/241 (EUT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

Dessutom bör möjligheterna att finansiera produktiva investeringar som bidrar till STEP-målen i andra företag än små och medelstora företag gälla för alla medlemsstater och regioner vars BNP per capita ligger under genomsnittet för EU-27, med bibehållet fokus på små och medelstora företag. Sådana investeringar bör också vara möjliga i regioner där de underlättar industriell anpassning i samband med den digitala omställningen, inbegripet digital kapacitet inom molntjänster, AI och superdatorer och utfasning av fossila bränslen och cirkularitet i produktionsprocesser och produkter, såsom inom fordonsindustrin eller energiintensiva industrier. Dessutom bör möjligheten att låta sådana investeringar som bidrar till STEP-målen från Fonden för en rättvis omställning (FRO), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1056 ([11]), finansiera produktiva investeringar i andra företag än små och medelstora företag, utvidgas till att omfatta alla investeringar, med bibehållet fokus på små och medelstora företag, där sådana investeringar är nödvändiga för, bland annat, genomförandet av planen för en rättvis omställning och för att skapa jobb.

(12) För att öka energitryggheten, påskynda energiomställningen och främja ren mobilitet bör man komplettera de investeringar inom ramen för STEP och faciliteten för infrastruktur för alternativa bränslen som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1804 ([12]) med ett nytt specifikt mål för Eruf och Sammanhållningsfonden inom politiskt mål 2 för att främja sammanlänkningar av energinät och tillhörande överförings-, distributions- och lagringsinfrastruktur och stödjande infrastruktur samt för att skydda och bevara denna infrastruktur och stärka utbyggnaden av laddningsinfrastruktur. Med stödjande energiinfrastruktur avses alla anläggningar, all utrustning och alla system som stöder sammanlänkningen av medlemsstaternas överföringssystem genom att möjliggöra produktion, överföring, distribution och lagring av energi. För att påskynda investeringarna på dessa områden bör prioriteringarna för detta specifika mål omfattas av ytterligare förfinansiering i form av en engångsutbetalning på 20 % av de belopp som planeras inom ramen för dessa prioriteringar samt möjligheten att tillämpa en högre medfinansieringsgrad för unionen. De förvaltande myndigheterna förväntas sträva efter att uppbåda högsta möjliga belopp i privat finansiering, när så är relevant. Denna ökade investeringsinsats kommer att göra det möjligt för energiintensiva sektorer att få tillgång till stabilare och mer diversifierade energikällor på en mindre fragmenterad inre energimarknad, vilket kommer att stärka deras hållbarhet och konkurrenskraft. En utvidgning av Erufs stöd till projekt för minskade koldioxidutsläpp gör det dessutom möjligt för energiintensiva industrier att prioritera innovationer med stor genomslagskraft som är anpassade till unionens klimatmål.

(13) Viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse, närmare bestämt projekt som stöder och främjar storskaliga gränsöverskridande projekt som anses vara avgörande för unionens ekonomiska tillväxt, innovation och konkurrenskraft, bedöms vara förenliga med den inre marknaden om de möjliggörtvåreuropeiskt samarbete för innovativ teknik eller alleuropeisk infrastruktur. För att bidra till att påskynda utformningen av nya, och genomförandet av befintliga projekt av gemensamt europeiskt intresse, bör stöd från Eruf för investeringar i projekt som ingår i ett viktigt projekt av gemensamt europeiskt intresse som kommissionen har funnit vara förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 b i EUF-fördraget och med beaktande av kommissionens meddelande av den 25 november 2021 *Kriterier vid bedömningen av förenligheten med den inre marknaden hos statligt stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse,* tillåtas i alla regionkategorier. Dessutom bör insatser som bidrar till ett viktigt projekt av gemensamt europeiskt intresse som godkänts av kommissionen omfattas av förenklade urvalsförfaranden.

(14) Hållbara bostäder till överkomlig kostnad är en annan utmaning som har blivit mer aktuell på grund av de stora pris- och hyresökningarna på senare år. Missgynnade grupper och låg- och medelinkomstfamiljer påverkas särskilt och möter större svårigheter när det gäller att få tillgång till bostäder och löper en allt större risk för hemlöshet. För att uppmuntra medlemsstaterna och regionerna att fördubbla investeringarna från Eruf och Sammanhållningsfonden inom deras respektive tillämpningsområden för stödet när det gäller byggande och renovering av hållbara bostäder till överkomlig kostnad, inbegripet subventionerade bostäder, bör nya specifika mål skapas inom olika politiska mål för att ge flexibilitet i programplaneringen av bostadsinsatser inom de särskilda prioriteringarna, samtidigt som det

([11]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1056 av den 24 juni 2021 om inrättande av Fonden för en rättvis omställning (EUT L 231, 30.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj).

([12]) Regulation (EU) 2023/1804 of the European Parliament and of the Council of 13 September 2023 on the deployment of alternative fuels infrastructure, and repealing Directive 2014/94/EU (EUT L 234, 22.9.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1804/oj).

erkänns att definitionen av överkomliga priser kan variera beroende på omständigheterna i varje medlemsstat. Sådana prioriteringar bör vara förenliga med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 ([13]) och medföra en möjlighet att tillämpa en högre medfinansieringsgrad för unionen och dra nytta av ytterligare förfinansiering i form av en engångsutbetalning av 20 % av de planerade beloppen för att minska bördan på offentliga budgetar i alla regionkategorier. Investeringar inom ramen för principerna och värderingarna i det nya europeiska Bauhaus bör till exempel fullt ut kunna utnyttja dessa nya möjligheter. Kostnader som uppstår när man tillfälligt behöver hyra alternativa bostäder för de boende under renoveringen kan också vara stödberättigade inom ramen för sådana prioriteringar. Det är också lämpligt att klargöra FRO-stödet i detta sammanhang.

(15) Vatten spelar en avgörande roll som en resurs för att trygga livsmedels-, energi- och ekonomisystemen. Dess roll som en resurs är också en viktig aspekt när det gäller att säkerställa klimatresiliens. Med tanke på de utmaningar som klimatförändringarna medför i fråga om vattenresurserna bör ytterligare investeringar i vattenresiliens uppmuntras. Genomförandet av lagstiftningen om skydd av vatten och hav bör stärkas, vatteneffektiviteten bör förbättras, vattenbristen bör åtgärdas och det krävs framsteg mot ett vattenresilient Europa, och dessa åtgärder bör vidtas skyndsamt. Detta genomförande kräver betydande investeringar, bland annat i återanvändning av vatten för andra ändamål än jordbruk, blå bioteknik, infrastruktur för att hantera vattenstress och förebyggande av torka, användning av naturbaserade lösningar, ekologiskt återställande av sötvattensekosystem och förbättrad rening av avloppsvatten. För befolkningsgrupper som bor i regioner som är särskilt drabbade av vattenbrist kan avsaltning, om den görs på ett hållbart sätt i enlighet med kommissionens meddelande av den 4 juni 2025 *Europeisk strategi för vattenresiliens*, också spela en viktig roll för att säkerställa säker tillgång till vatten och bör därför vara stödberättigande. Det är därför lämpligt att inkludera en hänvisning till säker tillgång till vatten, hållbar vattenförvaltning, inbegripet integrerad vattenförvaltning, och vattenresiliens i det specifika målet inom politiskt mål 2 för att möjliggöra proaktiv, riskbaserad förvaltning och ökad beredskap. Nya särskilda prioriteringar som fastställs för det specifika målet bör också omfattas av ytterligare förfinansiering i form av en engångsutbetalning av 20 % av de planerade beloppen och möjligheten till en högre medfinansieringsgrad för att ge incitament till viktiga investeringar på det området. Det bör även vara möjligt att bevilja stöd från FRO till vattenrelaterade investeringar när sådana investeringar syftar till att åtgärda akut vattenstress, förbättrar klimatresiliensen och stöder omställningen till en hållbar och diversifierad lokal ekonomi, även om de inte är direkt kopplade till marksaneringsprojekt.

(16) För att göra det möjligt för medlemsstaterna att göra meningsfulla omfördelningar i samband med halvtidsöversynen och inrikta resurserna på dessa nya strategiska unionsprioriteringar bör ytterligare begränsningar hävas. När det gäller kraven på tematisk koncentration är det lämpligt att tillåta medlemsstaterna att räkna med belopp som planerats för nya strategiska prioriteringar, oavsett om medlemsstaterna uppfyller tematisk koncentration på nationell nivå eller på regionkategorinivå, inbegripet sådana som bidrar till STEP-målen, i de belopp som krävs för att säkerställa efterlevnad av kraven på tematisk koncentration. Flexibiliteten avseende kraven på tematisk koncentration bör åtföljas av viss flexibilitet när det gäller beräkningen av klimatbidrag för Eruf och Sammanhållningsfonden i enlighet med artikel 6 i förordning (EU) 2021/1060, samtidigt som de övergripande kraven i den artikeln respekteras. Medlemsstaterna bör också ges möjlighet att bidra med medel från Eruf och Sammanhållningsfonden till medlemsstatskomponenten i InvestEU-fonden, som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 ([14]), för att utnyttja dem genom det finansieringsinstrument som ska föreskrivas genom InvestEU-programmet.

För att möjliggöra en omfattande omfördelning till de nya strategiska prioriteringarna i samband med halvtidsöversynen bör medlemsstaterna slutligen få ytterligare tid för att komplettera sin bedömning av resultatet av halvtidsöversynen och sitt inlämnande av relaterade programändringar. Denna ytterligare tid för omfördelning bör även gälla FRO-medel om de ingår i ett program tillsammans med medel från Eruf och Sammanhållningsfonden

([13]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda (EUT L, 2024/1275, 8.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj).

([14]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 av den 24 mars 2021 om inrättande av InvestEU-programmet och om ändring av förordning (EU) 2015/1017 (EUT L 107, 26.3.2021, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj).

eller medel från Europeiska socialfonden+ (ESF+), som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 ([15]). Ändringar av program inom målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) bör lämnas in i enlighet med artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1059 ([16]).

(17) För att påskynda genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen mer allmänt och tillföra den likviditet som krävs för att genomföra viktiga investeringar bör ytterligare förfinansiering i form av en engångsutbetalning för Eruf och Sammanhållningsfonden betalas ut för program både inom målet Investering för sysselsättning och tillväxt och inom Interreg, när omfördelningen berör en betydande del av det övergripande programmet. Andelen förfinansiering bör ökas ytterligare för vissa program inom målet Investering för sysselsättning och tillväxt som omfattar en eller flera Nuts 2-regioner som gränsar till Ryssland, Belarus eller Ukraina, med tanke på de negativa effekterna på dessa regioner av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. För att uppmuntra omfördelning till centrala prioriteringar i samband med halvtidsöversynen bör den ytterligare förfinansieringen i form av en engångsutbetalning vara tillgänglig endast om en viss tröskel för omfördelning av finansiella medel till särskilda viktiga prioriteringar har nåtts i det sammanhanget.

(18) För att ta hänsyn till den tid som krävs för att omorientera investeringarna i samband med halvtidsöversynen och möjliggöra bästa möjliga användning av tillgängliga resurser bör slutdatumet för stödberättigande utgifter samt reglerna för tillbakadragande anpassas för program som omfördelar resurser till strategiska prioriteringar i samband med halvtidsöversynen. Det bör också vara möjligt att tillämpa en högre medfinansieringsgrad för prioriteringar i program inom målet Investering för sysselsättning och tillväxt som omfattar en eller flera Nuts 2-regioner som gränsar till Ryssland, Belarus eller Ukraina, med beaktande av de negativa effekterna på dessa regioner av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och med vederbörlig hänsyn till behovet av att avsluta pågående program i rätt tid, att inleda nya program och att fullt ut utnyttja programfinansieringen.

(19) Halvtidsöversynen bör också användas för att stärka städernas och de funktionella stadsområdenas avgörande roll när det gäller att uppnå många av unionens mål, genom att ge medlemsstaterna möjlighet, i nära samarbete med regionala och lokala myndigheter och med beaktande av regionala särdrag och sammahållningspolitikens tillämpningsområde, att omfördela medel från Eruf för att stärka det europeiska stadsinitiativ som avses i artikel 12 i förordning (EU) 2021/1058. För att underlätta spridningen av viktiga innovativa åtgärder som identifierats inom ramen för Europeiska stadsinitiativet bör sådana åtgärder dessutom omfattas av ett förenklat urvalsförfarande för stöd inom ramen för de sammanhållningspolitiska programmen. I syfte att öka flexibiliteten i användningen av medel bör medlemsstaterna också ges möjlighet att omfördela Eruf-medel från sina program inom målet Investering för sysselsättning och tillväxt till det instrument för interregionala innovationsinvesteringar som avses i artikel 13 i förordning (EU) 2021/1058.

(20) För att förenkla genomförandet och påskynda investeringarna är det lämpligt att göra ytterligare riktade ändringar av det regelverk som styr användningen av FRO. I synnerhet bör möjligheten till ett förenklat urvalsförfarande för insatser som har tilldelats en spetskompetensstämpel utvidgas till att omfatta FRO. Dessutom bör begränsningarna för översynen av målen tas bort för att ge den flexibilitet som krävs i samband med ändrade genomförandeförhållanden.

(21) För att stödja medlemsstaterna i en snabb och korrekt omfördelning bör kommissionen i god tid tillhandahålla klara förtydliganden och stöd av teknisk art till förvaltande myndigheter, inbegripet genom ett strukturerat system, för att besvara tekniska, rättsliga och förfarandemässiga frågor, särskilt när det gäller åtgärder som införs genom denna förordning.

(22) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att omorientera investeringar till kritiska prioriteringar i samband med halvtidsöversynen samt att förenkla och påskynda genomförandet av politiken genom att ändra förordningarna (EU) 2021/1058 och (EU) 2021/1056, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dess omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

([15]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) nr 1296/2013 (EUT L 231, 30.6.2021, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj).

([16]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1059 av den 24 juni 2021 om särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för yttre åtgärder (EUT L 231, 30.6.2021, s. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1059/oj).

(23) Förordningarna (EU) 2021/1058 och (EU) 2021/1056 bör därför ändras i enlighet med detta.

(24) Med hänsyn till det brådskande behovet att möjliggöra avgörande investeringar, särskilt i försvarsförmåga, mot bakgrund av akuta geopolitiska utmaningar, bör denna förordning träda i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av förordning (EU) 2021/1058

Förordning (EU) 2021/1058 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 3 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ändras på följande sätt:

i) I led a ska följande led läggas till:

”vii) förbättra industriell kapacitet för att främja försvarsförmågan, med prioritering av förmågor med dubbla användningsområden.”

ii) led b ska ändras på följande sätt:

1. led v ska ersättas med följande:

”v) främja säker tillgång till vatten, hållbar vattenförvaltning, inbegripet integrerad vattenförvaltning och vattenresiliens,”

2. Följande led ska läggas till:

”xi) främja tillgång till hållbara bostäder till överkomlig kostnad,

xii) främja sammanlänkningar av energinät och tillhörande överförings-, distributions- och lagringsinfrastruktur och stödjande infrastruktur samt skyddet av kritisk energiinfrastruktur och utbyggnad av laddningsinfrastruktur.”

iii) I led c ska följande led läggas till:

”iii) utveckla resilient försvarsinfrastruktur, med prioritering av sådan med dubbla användningsområden, inbegripet för att främja militär rörlighet i unionen, och öka den civila beredskapen.”

iv) I led d ska följande led läggas till:

”vii) främja tillgång till hållbara bostäder till överkomlig kostnad,”

v) I led e första stycket ska följande led läggas till:

”iii) främja integrerad territoriell utveckling genom tillgång till hållbara bostäder till överkomlig kostnad i alla typer av territorier,

iv) säkerställa civil beredskap i alla typer av territorier.”

vi) Följande stycke ska läggas till:

”Insatser som får stöd inom ramen för det specifika mål som anges i första stycket c iii om främjande av militär rörlighet ska, när så är relevant, i första hand inriktas på en eller flera av de fyra prioriterade korridorer för militär rörlighet som fastställts av medlemsstaterna i bilaga II till Militära krav för militär rörlighet inom och utanför EU som antogs av rådet den 18 mars 2025. Insatser som stöds och som ingår i dessa korridorer ska uppfylla de infrastrukturkrav som fastställs i genomförandeakter på grundval av artikel 12.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1153 (*).

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1153 av den 7 juli 2021 om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1316/2013 och (EU) nr 283/2014 (EUT L 249, 14.7.2021, s. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj).”

b) I punkt 1a ska första och andra styckena ersättas med följande:

”Resurserna i det specifika mål som avses i punkt 1 första stycket a vi och b ix ska programplaneras enligt särskilda prioriteringar som motsvarar relevanta politiska mål.

Om en programändring lämnas in till kommissionen senast den 31 december 2025, ska kommissionen betala 20 % av anslaget till sådana särskilda prioriteringar som anges i beslutet om godkännande av programändringen som en särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning utöver den årliga förfinansieringen för programmet som anges i artikel 90.1 och 90.2 i förordning (EU) 2021/1060 eller artikel 51.2, 51.3 och 51.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1059 (*). Om sådana särskilda prioriteringar har inkluderats i en programändring som lämnats in till kommissionen senast den 31 mars 2025 ska kommissionen betala ut särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning på 30 % av anslagen till de prioriteringar som anges beslutet om godkännande av programändringen. Den särskilda förfinansieringen i form av en engångsutbetalning ska betalas ut inom 60 dagar från antagandet av kommissionens beslut om godkännande av programändringen.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1059 av den 24 juni 2021 om särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för yttre åtgärder (EUT L 231, 30.6.2021, s. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1059/oj).”

c) Följande punkt ska införas:

”1c. Resurserna i de specifika mål som avses i punkt 1 första stycket a vii, b v, b xi, b xii, c iii, d vii, e iii och e iv ska planeras enligt särskilda prioriteringar som motsvarar det relevanta politiska målet.

Om en programändring lämnas in till kommissionen senast den 31 december 2025, ska kommissionen betala ut 20 % av anslaget till sådana särskilda prioriteringar, i enlighet med som anges i beslutet om godkännande av programändringen som en särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning utöver den årliga förfinansieringen för programmet enligt artikel 90.1 och 90.2 i förordning (EU) 2021/1060 och artikel 51.2, 51.3 och 51.4 i förordning (EU) 2021/1059. Den särskilda förfinansieringen i form av en engångsutbetalning ska betalas ut inom 60 dagar från antagandet av kommissionens beslut om godkännande av programändringen.

Det belopp som betalats ut som särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning ska, enligt artikel 90.5 i förordning (EU) 2021/1060, räknas av i kommissionens räkenskaper senast under det sista räkenskapsåret.

All ränta som sådan särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning genererar ska, enligt artikel 90.6 i förordning (EU) 2021/1060, användas för det berörda programmet på samma sätt som gäller för Eruf eller Sammanhållningsfonden och tas med i redovisningen för det sista räkenskapsåret.

Enligt artikel 97.1 i förordning (EU) 2021/1060 får sådan särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning inte hållas inne.

Den förfinansiering som beaktas vid beräkningen av belopp som ska dras tillbaka ska, enligt artikel 105.1 i förordning (EU) 2021/1060, inbegripa eventuell särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning som betalats ut.

Genom undantag från artikel 112.3 och 112.4 i förordning (EU) 2021/1060 ska den högsta medfinansieringsgraden för särskilda prioriteringar som fastställts för stöd till de specifika mål som avses i punkt 1 första stycket a vii, b v, b xi, b xii, c iii, d vii, e iii och e iv i den här artikeln höjas med 10 procentenheter över den tillämpliga medfinansieringsgraden, upp till högst 100 %.”

d) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. Sammanhållningsfonden ska stödja de politiska målen 2 och 3, inbegripet de specifika mål som anges i punkt 1 första stycket b x, b xi, b xii och c iii i den här artikeln, i den mån det är i linje med det tillämpningsområde för stödet som anges i artiklarna 6 och 7.”

e) Följande punkt ska läggas till:

”5. Genom undantag från artikel 49.3 i förordning (EU) 2021/1060 ska den berörda medlemsstaten, för insatser som stöds inom ramen för de specifika mål som avses i punkt 1 första stycket a vii och c iii i den här artikeln, inte vara skyldig att offentliggöra de uppgifter som rör dessa insatser i de fall där ett sådant offentliggörande inte är tillåtet av skäl som rör säkerhet eller allmän ordning enligt artikel 69.5 i förordning (EU) 2021/1060. Medlemsstaterna ska i detta syfte underrätta kommissionen innan de väljer ut den berörda insatsen för stöd. Detta stycke påverkar inte kommissionens och Europeiska revisionsrättens rätt att få tillgång till den information som är nödvändig för att de ska kunna utföra sina uppgifter i samband med kontroller och revisioner och inte heller Europaparlamentets skyldighet att utöva politisk kontroll enligt artikel 14 i EU-fördraget och övervaka genomförandet av unionens budget enligt artikel 319 i EUF-fördraget.

Stödmottagare ska, för insatser som är kopplade till de specifika mål som avses i punkt 1 a vii och c iii i denna artikel, inte omfattas av kraven i artikel 50.1 c, d och e i förordning (EU) 2021/1060 i de fall där offentliggörande av information om stöd till eller anordnande av ett kommunikationsevenemang eller en kommunikationsaktivitet inte krävs av skäl som rör säkerhet eller allmän ordning enligt artikel 69.5 i förordning (EU) 2021/1060.

Kommissionen ska minst en gång om året underrätta Europaparlamentet om antalet insatser som omfattas av det undantag som anges i andra stycket samt den totala kostnaden för dem, i aggregerad form, med vederbörlig hänsyn till sekretesskraven.”

2. I artikel 4 ska punkt 10 ersättas med följande:

”10. De krav på tematisk koncentration som anges i punkt 6 i den här artikeln ska vara uppfyllda under hela programperioden, även när Eruf-anslag överförs mellan prioriteringar i ett program eller mellan program samt vid halvtidsöversynen i enlighet med artikel 18 i förordning (EU) 2021/1060. Om en medlemsstat lämnar in en begäran om ändring av ett program i enlighet med artikel 24 i förordning (EU) 2021/1060 får belopp som planerats för de specifika mål som avses i artikel 3.1 första stycket a vi och b ix i den här förordningen, samt för de specifika mål som avses i artikel 3.1 första stycket a vii, b v, b xi, b xii, c iii, d vii, e iii och e iv i denna förordning antingen räknas in i de belopp som krävs för politiskt mål 1 eller politiskt mål 2 eller delas mellan dessa två.

Om en medlemsstat uppfyller kraven för tematisk koncentration på regionkategorinivå får belopp som planeras för de specifika mål som avses i artikel 3.1 första stycket a vi och b ix samt för de specifika mål som avses i artikel 3.1 första stycket a vii, b v, b xi, b xii, c iii, d vii, e iii och e iv, som överskrider tröskelvärdena för tematisk koncentration för en regionkategori, räknas med i tröskelvärdena för tematisk koncentration i andra regionkategorier inom samma politiska mål.

Denna punkt ska tillämpas endast vid överföring av anslag för de specifika mål som avses häri från mer utvecklade regioner eller övergångsregioner till mindre utvecklade regioner och från mer utvecklade regioner till övergångsregioner.”

3. Artikel 5 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ändras på följande sätt:

i) Första stycket ska ändras på följande sätt:

1. Led e ska ersättas med följande:

”e) om de bidrar till de specifika mål som sorterar under politiskt mål 1 och som anges i artikel 3.1 första stycket a vi och a vii eller det specifika mål som sorterar under politiskt mål 2 och som anges i artikel 3.1 första stycket b ix i mindre utvecklade regioner och övergångsregioner samt i mer utvecklade regioner i medlemsstater vars genomsnittliga BNP per capita ligger under genomsnittet för EU-27 mätt i köpkraftsstandard och beräknat utifrån unionens uppgifter för perioden 2015-2017, med bibehållet fokus på små och medelstora företag,”

2. Följande led ska läggas till:

”f) om de bidrar till ett viktigt projekt av gemensamt europeiskt intresse som kommissionen har funnit vara förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 b i EUF-fördraget och med beaktande av kommissionens meddelande av den 25 november 2021 Kriterier vid bedömningen av förenligheten med den inre marknaden hos statligt stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse, med bibehållet fokus på små och medelstora företag,

g) om de underlättar industriell anpassning kopplad till utfasningen av fossila bränslen i produktionsprocesser och produkter, i mindre utvecklade regioner och övergångsregioner, samt i mer utvecklade regioner i medlemsstater vars genomsnittliga BNP per capita ligger under genomsnittet för EU-27 mätt i köpkraftsstandard och beräknat utifrån unionens uppgifter för perioden 2015–2017, med bibehållet fokus på små och medelstora företag.”

ii) Andra stycket ska ersättas med följande:

”Leden e och g i första stycket ska tillämpas på Interregprogram där programmets geografiska omfattning inom unionen utgörs endast av de regionkategorier som anges i de leden.”

b) Följande led ska läggas till:

”10. Utöver de möjligheter som anges i artikel 14 i förordning (EU) 2021/1060 får medlemsstaterna, med de berörda förvaltande myndigheternas samtycke, tilldela medlemsstatskomponenten i InvestEU-fonden medel från Eruf och Sammanhållningsfonden för att utnyttja dem genom det finansieringsinstrument som ska föreskrivs genom InvestEU-programmet. Sådana bidrag ska antingen omfattas av de förfaranden som anges i artikel 14 i förordning (EU) 2021/1060 och beaktas vid beräkningen av de tak som anges i den artikeln, eller räknas kumulativt förutsatt att de totala överföringarna inte överstiger 50 miljoner EUR. Medel som genereras av eller kan härledas från de belopp som anslagits till InvestEU:s finansieringsinstrument i enlighet med artikel 14 i förordning (EU) 2021/1060 ska göras tillgängliga för medlemsstaten i enlighet med överenskommelsen om medverkan och ska användas för stöd inom samma mål i form av finansieringsinstrument eller budgetgarantier.

11. Utöver de möjligheter som anges i artikel 73.4 i förordning (EU) 2021/1060 får den förvaltande myndigheten, för projekt som direkt deltar i ett viktigt projekt av gemensamt europeiskt intresse som kommissionen har funnit vara förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 b i EUF-fördraget och med beaktande av kommissionens meddelande av den 25 november 2021 Kriterier vid bedömningen av förenligheten med den inre marknaden hos statligt stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse, besluta att bevilja stöd direkt från Eruf, förutsatt att insatserna uppfyller de krav som anges i artikel 73.2 a, b och g i förordning (EU) 2021/1060.”

4. Följande artikel ska införas:

”*Artikel 7a*

Särskilda bestämmelser kopplade till halvtidsöversynen och tillhörande flexibilitet

1. Kommissionen ska under 2026 betala ut 1,5 % av det totala stödet från Eruf, Sammanhållningsfonden och Fonden för en rättvis omställning (FRO), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1056 (*), enligt beslutet om godkännande av programändringen, som ytterligare förfinansiering i form av en engångsutbetalning. Andelen ytterligare förfinansiering i form av en engångsutbetalning ska ökas till 9,5 % för program inom målet Investering för sysselsättning och tillväxt som omfattar en eller flera Nuts 2-regioner som gränsar till Ryssland, Belarus eller Ukraina, förutsatt att programmet inte omfattar den berörda medlemsstatens hela territorium. Om det finns Nuts 2-regioner som gränsar till Ryssland, Belarus eller Ukraina och som endast ingår i program som omfattar hela den medlemsstatens territorium, ska den ökade förfinansieringsandelen även tillämpas på sådana program.

2. Den ytterligare förfinansiering i form av en engångsutbetalning som avses i punkt 1 i denna artikel ska tillämpas endast om omfördelningar av minst 10 % av programmets finansiella medel till en eller flera särskilda prioriteringar som fastställts för de specifika mål som avses i artikel 3.1 första stycket a vi, a vii, b v, b ix, b xi, b xii, c iii, d vii, e iii och e iv har godkänts i samband med halvtidsöversynen, förutsatt att begäran om programändring lämnas in till kommissionen senast den 31 december 2025 (tröskelvärdet på 10 %).

Följande omfördelningar inom samma program ska även räknas in i tröskelvärdet på 10 %:

a) Omfördelningar från ESF+ till en eller flera av de särskilda prioriteringar som fastställts enligt artiklarna 12a, 12c och 12d i förordning (EU) 2021/1057 i samband med halvtidsöversynen.

b) Omfördelningar från FRO till de särskilda prioriteringar som fastställts för att stödja investeringar som bidrar till STEP-målen eller som inrättats för att främja tillgången till hållbara bostäder till överkomlig kostnad enligt förordning (EU) 2021/1056 i samband med halvtidsöversynen.

c) Omfördelningar från Eruf eller Sammanhållningsfonden till de särskilda prioriteringarna för de specifika mål som avses i artikel 3.1 första stycket a vi och b ix i denna förordning, eller från ESF+ till särskilda prioriteringar som fastställts enligt artikel 12a i förordning (EU) 2021/1057, eller från FRO till särskilda prioriteringar som fastställts för att stödja investeringar som bidrar till STEP-målen som godkänts i programändringar före halvtidsöversynen.

d) Omfördelningar från Eruf eller Sammanhållningsfonden till de särskilda prioriteringar som fastställts för det specifika mål som avses i artikel 3.1 första stycket b v och som godkänts i programändringar efter den 1 januari 2025.

3. Följande medel ska inte beaktas vid beräkningen av det belopp som motsvarar tröskelvärdet på 10 %:

a) De medel från Europeiska unionens återhämtningsinstrument som avses i artikel 4 i förordning (EU) 2021/1056.

b) Den ytterligare finansiering för de yttersta randområdena som avses i artikel 110.1 e i förordning (EU) 2021/1060.

c) De medel som omfördelats till en eller flera av de särskilda prioriteringar som fastställts för att stödja insatser vid naturkatastrofer enligt artikel 12b i förordning (EU) 2021/1057 eller inom ramen för det specifika mål som avses i artikel 3.1 b x i denna förordning.

4. Den ytterligare engångsförfinansiering i form av en engångsutbetalning som ska betalas till medlemsstaten och som följer av programändringar till följd av omfördelning till de prioriteringar som avses i punkt 2 i denna artikel ska räknas som utbetalningar som gjorts under 2025 vid beräkningen av de belopp som ska dras tillbaka enligt artikel 105 i förordning (EU) 2021/1060, förutsatt att begäran om programändring lämnades in till kommissionen senast den 31 december 2025.

5. Genom undantag från artiklarna 63.2 och 105.2 i förordning (EU) 2021/1060 ska slutdatumet för stödberättigande utgifter och tillbakadragande vara den 31 december 2030 när programändringar som innebär en omfördelning av minst 10 % av programmets finansiella medel till en eller flera sådana särskilda prioriteringar som avses i punkt 2 i den här artikeln har godkänts.

6. Om en medlemsstat endast har ett program som omfattar hela dess territorium och det programmet finansieras genom Eruf, Sammanhållningsfonden, ESF+ och FRO, ska det undantag som avses i punkt 5 tillämpas om minst 7 % av programmets finansiella medel omfördelas till en eller flera av de särskilda prioriteringar som fastställts för de specifika mål som avses i punkt 2.

7. För de program som avses i punkterna 5 och 6 i denna artikel, i fall där det i förordning (EU) 2021/1060 eller en av de fondspecifika förordningarna fastställs ett sista datum för tillämpning av krav avseende prestationsramen, ekonomisk förvaltning, rapportering och utvärdering, ska det datumet tolkas som en hänvisning till samma datum efterföljande år. Dessutom ska det sista räkenskapsåret för sådana program, genom undantag från artikel 2.29 i förordning (EU) 2021/1060, tolkas som en hänvisning till perioden 1 juli 2030-30 juni 2031.

8. Medlemsstaterna får i begäranden om programändringar som lämnats in enligt artikel 24 i förordning (EU) 2021/1060 begära en omfördelning av Eruf-medel som planerats inom målet Investering för sysselsättning och tillväxt till Europeiska stadsinitiativet och till de instrument för interregionala innovationsinvesteringar som avses i artikel 12 respektive artikel 13 i den här förordningen. Omfördelade medel ska användas till förmån för den berörda medlemsstaten. Sådana omfördelningar ska inte anses utgöra överföringar i den mening som avses i artikel 26 i förordning (EU) 2021/1060.

9. I enlighet med artikel 40.2 d och artikel 8 i förordning (EU) 2021/1060 ska begäranden om programändringar för att omfördela medel inom ramen för halvtidsöversynen lämnas in först efter det att övervakningskommittén gett sitt godkännande. Om en sådan omfördelning avser medel som planerats enligt artikel 28 i den förordningen ska den ske efter samråd med de ansvariga lokala och regionala myndigheterna, i enlighet med den europeiska uppförandekoden för partnerskap.

10. Genom undantag från artikel 112.3 och 112.4 i förordning (EU) 2021/1060 ska den högsta medfinansieringsgraden för prioriteringar i program inom målet Investering för sysselsättning och tillväxt, som omfattar en eller flera Nuts 2-regioner som gränsar till Ryssland, Belarus eller Ukraina höjas med 10 procentenheter över den tillämpliga medfinansieringsgraden, upp till högst 100 %. Den högre medfinansieringsgraden ska inte tillämpas på program som omfattar hela den berörda medlemsstatens territorium, såvida inte dessa Nuts 2-regioner endast ingår i program som omfattar hela den berörda medlemsstatens territorium.

Undantaget som anges i första stycket i denna punkt ska tillämpas endast när omfördelningar av minst 10 % av programmets finansiella medel till en eller flera av de särskilda prioriteringar som avses i punkt 2 i denna artikel har godkänts, förutsatt att begäran om programändring lämnas in till kommissionen senast den 31 december 2025.

11. Utöver bedömningen för varje program av resultatet av den halvtidsöversyn som ska lämnas in enligt artikel 18.2 i förordning (EU) 2021/1060 får medlemsstaterna, senast den 31 december 2025, på nytt lämna in en kompletterande bedömning och tillhörande begäranden om programändringar till kommissionen, med beaktande av de specifika mål som avses i artikel 3.1 första stycket, leden a vi, a vii, b v, b ix, b xi, b xii, c iii, d vii, e iii och e iv. Tidsfristerna i artikel 24 i förordning (EU) 2021/1060 ska tillämpas.

12. Om det klimatbidrag från Sammanhållningsfonden som avses i artikel 6.1 i förordning (EU) 2021/1060 skulle överstiga målet på 37 % av dess totala tilldelning, får det belopp som överstiger det målet beaktas vid beräkningen av Erufs klimatbidrag i syfte att uppnå målet på 30 % av dess totala tilldelning. De belopp som överskrider Erufs klimatbidragsmål på 30 % av dess totala tilldelning får beaktas vid beräkningen av Sammanhållningsfondens klimatbidrag.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1056 av den 24 juni 2021 om inrättande av Fonden för en rättvis omställning (EUT L 231, 30.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj).”

5. I artikel 12 ska följande punkt läggas till:

”4. Innovativa åtgärder som har bedömts i en ansökningsomgång inom ramen för Europeiska stadsinitiativet, som uppfyller minimikraven för kvalitet i den ansökningsomgången och som inte kan finansieras på grund av budgetbegränsningar kan tilldelas en spetskompetensstämpel av kommissionen.

När det gäller spetskompetensstämpeln anses Europeiska stadsinitiativet vara en annan unionskälla som skiljer sig från de program som genomförs och utarbetas i enlighet med artikel 7 i förordning (EU) 2021/1060.”

6. I bilaga I ska tabell 1 ändras på följande sätt:

a) I politiskt mål 1 ska följande rad läggas till:

	”vii) Förbättra industriell kapacitet för att främja försvarsförmåga, med prioritering av förmågor med dubbla användningsområden	RCO som förtecknas för specifika mål i eller iii RCO 128 – Stödda företag främst kopplade till främjande av dubbla användningsområden och försvarsförmåga (RearmEU) – företag	RCR som förtecknas för specifika mål i eller iii”.

b) I politiskt mål 2 ska raden för specifikt mål v ersättas med följande:

	”v) främja säker tillgång till vatten, hållbar vattenförvaltning, inbegripet integrerad vattenförvaltning och vattenresiliens	RCO 30 – Längd på nya eller uppgraderade vattenledningar inom den allmänna vattenförsörjningens distributionssystem – km RCO 31 – Längd på nya eller uppgraderade vattenledningar för det allmänna nätet för uppsamling av avloppsvatten – km RCO 32 – Ny eller uppgraderad kapacitet för avloppsvattenrening – personekvivalent	RCR 41 – Antal människor som är anslutna till förbättrad allmän vattenförsörjning – personer RCR 42 – Antal människor som åtminstone är anslutna till sekundär allmän avloppsrening – personer RCR 43 – Vattenförluster inom distributionssystem för den allmänna vattenförsörjningen – kubikmeter/år”.

c) I politiskt mål 2 ska följande rader läggas till:

	”xi) främja tillgång till hållbara bostäder till överkomlig kostnad	RCO 18 – Hållbara bostäder med förbättrad energiprestanda till överkomlig kostnad – bostäder RCO 65 – Kapacitet hos nya eller moderniserade hållbara och subventionerade bostäder till överkomlig kostnad - personer	RCR 26 – Årlig förbrukning av primärenergi (fördelad på hållbara bostäder till överkomlig kostnad, offentliga byggnader, företag, övriga) – MWh/år RCR 29 – Uppskattade växthusgasutsläpp – ton koldioxidekvivalenter/år RCR 67 – Årliga användare av nya eller moderniserade hållbara och subventionerade bostäder till överkomlig kostnad - personer/år

	xii) främja sammanlänkningar av energinät och tillhörande överförings-, distributions- och lagringsinfrastruktur och stödjande infrastruktur samt skydd av kritisk energiinfrastruktur och utbyggnad av laddningsinfrastruktur	RCO 59 – Alternativ bränsleinfrastruktur (påfyllnings- och laddningspunkter) RCO 131 – Ledningar och sammanlänkningar för energinät eller distributionsnät – nybyggda eller förbättrade RCO 105 – Lösningar för ellagring”.	

d) I politiskt mål 3 ska följande rad läggas till:

	”iii) utveckla resilient försvarsinfrastruktur, med prioritering av sådan med dubbla användningsområden, inbegripet för att främja militär rörlighet för unionen, och öka den civila beredskapen	RCO som förtecknas för specifika mål i eller ii RCO 129 – Infrastruktur som är anpassad till kraven för militär rörlighet RCO 29 Kapacitet hos byggnader med flera användningsområden som byggs eller renoveras – personer	RCR som förtecknas för specifika mål i eller ii”.

e) I politiskt mål 4 ska följande rad läggas till:

	”vii) främja tillgång till hållbara bostäder till överkomlig kostnad	RCO 18 – Hållbara bostäder till överkomlig kostnad med förbättrad energiprestanda – bostäder RCO 65 – Kapacitet hos nya eller moderniserade subventionerade och hållbara bostäder till överkomlig kostnad – personer	RCR 26 – Årlig förbrukning av primärenergi (fördelad på hållbara bostäder till överkomlig kostnad, offentliga byggnader, företag, övriga) – MWh/år RCR 29 – Uppskattade växthusgasutsläpp – ton koldioxidekvivalenter/år RCR 67 – Årliga användare av nya eller moderniserade hållbara och subventionerade bostäder till överkomlig kostnad – personer/år”.

f) I politiskt mål 5 ska följande rad läggas till:

	”iii) främja integrerad territoriell utveckling genom tillgång till hållbara bostäder till överkomlig kostnad i alla typer av territorier	RCO 18 – Hållbara bostäder med förbättrad energiprestanda till överkomlig kostnad – bostäder RCO 65 – Kapacitet hos nya eller moderniserade hållbara och subventionerade bostäder till överkomlig kostnad – personer	RCR 26 – Årlig förbrukning av primärenergi (fördelad på hållbara bostäder till överkomlig kostnad, offentliga byggnader, företag, övriga) – MWh/år RCR 29 – Uppskattade växthusgasutsläpp – ton koldioxidekvivalenter/år RCR 67 – Årliga användare av nya eller moderniserade hållbara och subventionerade bostäder till överkomlig kostnad – användare/år”.

Artikel 2

Ändringar av förordning (EU) 2021/1056

Förordning (EU) 2021/1056 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 8.2 ska ändras på följande sätt:

a) Första stycket ska ändras på följande sätt:

i) Led f ersättas med följande:

”f) Investeringar i smart och hållbar lokal mobilitet, inbegripet minskade koldioxidutsläpp i den lokala transportsektorn och dess infrastruktur, samt utbyggnaden av laddningsinfrastruktur.”

ii) Led i ersättas med följande:

”i) Investeringar i återställande och sanering av tidigare exploaterad mark, restaurering av vatten och mark och vid behov även projekt för grön infrastruktur och ändrad användning, med beaktande av principen att förorenaren betalar.”

iii) Följande led ska läggas till:

”p) Främjande av tillgång till hållbara bostäder till överkomlig kostnad.

q) Stöd till energilagringssystem, när de bidrar till utfasningen av fossila bränslen i regionala ekonomier och integreringen av förnybar energi i nätet.”

b) Andra stycket ska utgå.

c) Fjärde stycket ska ersättas med följande:

”FRO kan även stödja produktiva investeringar i företag andra än små och medelstora företag, med bibehållet fokus på små och medelstora företag. Sådana investeringar är stödberättigande endast om de är nödvändiga för genomförandet av den territoriella planen för en rättvis omställning, om deras stöd krävs för att skapa sysselsättning i det identifierade territoriet och om de inte leder till omlokalisering enligt definitionen i artikel 2.27 i förordning (EU) 2021/1060. Tillhandahållandet av sådant stöd ska inte kräva en revidering av den territoriella planen för en rättvis omställning om den revideringen enbart skulle vara kopplad till gapanalysen. För investeringar som bidrar till de STEP-mål som avses i artikel 2 i förordning (EU) 2024/795 ska lärlingsutbildningar och arbetstillfällen, utbildning eller fortbildning för nya färdigheter beaktas i urvalsprocessen.”

d) Följande stycke ska läggas till:

”För insatser som tilldelats en spetskompetensstämpel enligt artikel 2.45 i förordning (EU) 2021/1060 och för projekt som direkt deltar i ett viktigt projekt av gemensamt europeiskt intresse som kommissionen har funnit vara förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 b i EUF-fördraget och med beaktande av kommissionens meddelande av den 25 november 2021 Kriterier vid bedömningen av förenligheten med den inre marknaden hos statligt stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse, får den förvaltande myndigheten besluta att bevilja stöd direkt från FRO, förutsatt att insatserna bidrar till det specifika mål som anges i artikel 2 i den här förordningen och till genomförandet av de territoriella planerna för en rättvis omställning.”

2. I artikel 10 ska följande punkter läggas till:

”5. Om FRO-medlen öronmärkts som prioriteringar i ett program där det även ingår medel från Eruf, ESF+ eller Sammanhållningsfonden, utöver bedömningen för varje program av resultatet av den halvtidsöversyn som ska lämnas in enligt artikel 18.2 i förordning (EU) 2021/1060, får medlemsstaterna på nytt lämna in en kompletterande bedömning och tillhörande begäranden om programändringar till kommissionen, med beaktande av de specifika mål och understödda verksamheter som införs genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/1914 (*) senast den 31 december 2025. Tidsfristerna i artikel 24 i förordning (EU) 2021/1060 ska tillämpas.

Ett sådant program kan gynnas av den ytterligare förfinansiering i form av en engångsutbetalning som avses i artikel 7a.1 första stycket i förordning (EU) 2021/1058, i tillämpliga fall.

Om ett sådant program omfattas av en förlängd tidsfrist för utgifternas stödberättigande och tillbakadragande i enlighet med artikel 7a i förordning (EU) 2021/1058 ska en sådan förlängning även gälla FRO-medlen.

6. Om FRO-medel planeras i ett särskilt program får medlemsstaterna fastställa särskilda prioriteringar för att stödja investeringar som bidrar till STEP-målen eller för att främja tillgången till bostäder till överkomlig kostnad, i enlighet med artikel 8.2 första stycket p i den här förordningen.

Om minst 10 % av programmets finansiella medel omfördelas till en eller flera av de särskilda prioriteringar som avses i första stycket ska kommissionen under 2026 betala ut 1,5 % av det totala stödet från FRO till programmet som en särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning. Dessutom ska omfördelningar till särskilda prioriteringar som fastställts för att stödja investeringar som bidrar till STEP-mål som godkänts i programändringar före halvtidsöversynen också räknas in i tröskelvärdet på 10 %. De medel från Europeiska unionens återhämtningsinstrument som avses i artikel 4 ska inte beaktas vid beräkningen av det belopp som motsvarar 10 % av programmets finansiella medel.

Den förfinansiering som en medlemsstat har rätt till efter programändringar till följd av omfördelning till de prioriteringar som avses i första stycket i denna punkt ska räknas som utbetalningar som gjorts under 2025 vid beräkningen av de belopp som ska dras tillbaka enligt artikel 105 i förordning (EU) 2021/1060, förutsatt att begäran om programändring lämnades in till kommissionen senast den 31 december 2025.

Genom undantag från artiklarna 63.2 och 105.2 i förordning (EU) 2021/1060 ska slutdatumet för stödberättigande utgifter och tillbakadragande vara den 31 december 2030. Undantaget ska endast tillämpas när programändringar som innebär en omfördelning av minst 10 % av programmets finansiella medel till en eller flera av de särskilda prioriteringar som anges i enlighet med andra stycket i denna punkt har godkänts.

För sådana program, där det i förordning (EU) 2021/1060 fastställs ett sista datum för tillämpningen av krav avseende prestationsramen, ekonomisk förvaltning, rapportering och utvärdering, ska detta tolkas som en hänvisning till samma datum efterföljande år. Dessutom ska det sista räkenskapsåret för sådana program, genom undantag från artikel 2.29 i förordning (EU) 2021/1060, avse perioden 1 juli 2030-30 juni 2031.

Utöver bedömningen för varje program av resultatet av den halvtidsöversyn som ska lämnas in enligt artikel 18.2 i förordning (EU) 2021/1060 får medlemsstaterna på nytt lämna in en kompletterande bedömning och tillhörande begäranden om programändringar till kommissionen, med beaktande av de understödda åtgärder som införs genom förordning (EU) 2025/1914 senast den 31 december 2025. Tidsfristerna i artikel 24 i förordning (EU) 2021/1060 ska tillämpas.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/1914 av den 18 september 2025 om ändring av förordningarna (EU) 2021/1058 och (EU) 2021/1056 vad gäller särskilda åtgärder för att hantera strategiska utmaningar i samband med halvtidsöversynen (EUT L, 2025/1914, 19.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1914/oj).”

3. I artikel 11.2 ska led h och led i ersättas med följande:

”h) I de fall stöd ska ges till produktiva investeringar i andra företag än små och medelstora företag, en vägledande förteckning över insatser och företag som ska stödjas, och belägg för att sådant stöd är nödvändigt, inbegripet, vid behov för bedömningen av statligt stöd, genom en gapanalys som visar att de förväntade förlusterna av arbetstillfällen skulle överstiga det förväntade antalet nya arbetstillfällen om investeringen inte gjordes.”

”i) I de fall stöd ska ges till investeringar för att minska växthusgasutsläppen från verksamheter som förtecknas i bilaga I till direktiv 2003/87/EG, en förteckning över sådana insatser som ska få stöd och belägg för att de bidrar till en omställning till en klimatneutral ekonomi och leder till en minskning av växthusgasutsläppen, så att dessa hamnar lägre än de relevanta riktmärken som fastställts för gratis tilldelning i enlighet med direktiv 2003/87/EG, under förutsättning att insatserna är nödvändiga för att skydda ett stort antal arbetstillfällen.”

4. I artikel 12 ska punkt 2 ersättas med följande:

”2. För outputindikatorer ska utgångsvärdet fastställas till noll. Delmålen för 2024 och målen för 2029 ska vara kumulativa.”

5. I bilaga II ska texten som refererar till artikel 11.2 h i punkt 2.4 ersättas med följande:

”Fylls i endast om stöd ges till produktiva investeringar i andra företag än små och medelstora företag:

— En vägledande förteckning över insatser och företag som ska stödjas, och för varje enskilt fall belägg för att sådant stöd är nödvändigt inbegripet, vid behov för en bedömning av statligt stöd, genom en gapanalys som visar att de förväntade förlusterna av arbetstillfällen skulle överstiga det förväntade antalet nya arbetstillfällen om investeringen inte gjordes.

Denna sektion uppdateras eller fylls i vid revideringen av de territoriella planerna för en rättvis omställning, beroende på beslut om att tillhandahålla sådant stöd”.

6. I bilaga III ska följande rad läggas till:

”RCO 18 – Hållbara bostäder med förbättrad energiprestanda till överkomlig kostnad – bostäder RCO 65 – Kapacitet för nya eller moderniserade hållbara och subventionerade bostäder till överkomlig kostnad – personer	RCR 26 – Årlig förbrukning av primärenergi (fördelad på hållbara bostäder till överkomlig kostnad, offentliga byggnader, företag, övrigt) – MWh/år RCR 29 – Beräknade växthusgasutsläpp – ton koldioxidekvivalenter/år RCR 67 – Årliga användare av nya eller moderniserade hållbara och subventionerade bostäder till överkomlig kostnad – användare/år”.

Artikel 3

Begränsningar av programändringar och överföringar

Belopp som motsvarar åtaganden som dragits tillbaka genom åtgärder som antagits inom ramen för förordning (EU, Euratom) 2020/2092 samt belopp som överstiger det flexibilitetsbelopp som motsvarar specifika mål som är föremål för en negativ bedömning av kommissionen på grundval av tillämpningen av övergripande nödvändiga villkor enligt artikel 15 i förordning (EU) 2021/1060 får inte bli föremål för någon programändring eller överföring enligt den här förordningen.

Artikel 4

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 18 september 2025.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
R. METSOLA	L. AAGAARD
Ordförande	*Ordförande*